

การพัฒนาสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาของโรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคามที่ร่วมเป็นโรงเรียนเครือข่ายกับทาง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

*Development of Information System for Educational Guidance
of Mahasarakham University's Network Secondary School
in Maha Sarakham Province*

ภัศรา โกมลเจียร*

bhatsara.go@gmail.com

สังคม ภูมิพันธุ์**

ชยากานต์ เรืองสุวรรณ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา 2) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาตามวงจรพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) 5 ขั้นตอน 3) เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนว และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูแนะแนว จำนวน 13 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 278 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา 3) แบบประเมินความพึงพอใจผู้ใชระบบระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนและครูแนะแนวมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาที่พัฒนา ตามวงจรพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) 5 ขั้นตอน มีระดับสิทธิ์อยู่ 3 สิทธิ์ คือสิทธิ์ของนักเรียน, สิทธิ์ของครูแนะแนว, สิทธิ์ของผู้ดูแลระบบ เพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน ครูแนะแนว ในการติดตามการบริหารจัดการงานแนะแนว พร้อมทั้งชี้แนะทางการเรียนการสอนและการสมัครเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

*นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนวและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ การแนะแนวการศึกษา โรงเรียนเครือข่าย

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the need for using information system for educational guidance 2) to develop information system for educational guidance, According to the system development life cycle (SDLC) 5 Step 3) to study the effects of Information System for Education's guidance counselor and Students Mathayomsuksa 6. The samples used in the research were a guidance counselor and Students Mathayomsuksa 6 total 278 people by stratified random sampling method. The research tools were 1) to questionnaire the Information System for Educational Guidance 2) Information System for Educational Guidance 3) user satisfaction evaluation Information System for Educational Guidance. The research results showed that students and teachers are demanding Guidance Information System for Education was at the highest level ($\bar{X} = 4.65$). The development of the Information System for Educational Guidance. In order to accommodate the students and teachers in track management guidance. The guiding learning, teaching and applying to study in the higher levels. The Information System for Educational Guidance, There are three levels of access rights are the rights of students, teachers and rights the administrator. The study of satisfaction, user Information System for Educational Guidance of teachers and students Mathayomsuksa 6 were at a high level ($\bar{X} = 4.00$).

Keywords : Information System, Educational Guidance, Network School

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้นทั้งในชีวิตประจำวันและหน้าที่การงาน ซึ่งในแต่ละวันจำเป็นต้องรับรู้ข่าวสารเพื่อวางแผนกับชีวิต เช่น การตรวจสอบข่าวสารสภาพดินฟ้าอากาศ การตรวจสอบข้อมูลเส้นทางการเดินทาง ส่วนการทำงานนั้นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจและการวางแผนการดำเนินงาน ควรมีสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็ว เข้ามา

ช่วยในการตัดสินใจ นอกจากนั้นข้อมูลสารสนเทศยังสามารถนำมาใช้สำหรับการแก้ปัญหาที่เรื้อรังด้วย วิธีการที่จะได้ข้อมูลและสารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์จะต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยซึ่งเรียกว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า ไอที เทคโนโลยีสารสนเทศมาจากคำว่า เทคโนโลยี และ สารสนเทศ รวมเข้าด้วยกัน ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นการนำเอาความรู้วิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้จัดการสารสนเทศประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมเข้ามาช่วย ตลอดจนอาศัยความรู้ในการ

ดำเนินการตามขั้นตอนของงานสารสนเทศ ซึ่งบุคลากรในระดับต่างๆ ขององค์กรจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 ในประเด็นที่ต้องพัฒนาเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยจะต้องพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยและเพียงพอ เพื่อเป็นกลไกการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในทุกระดับและประเภทการศึกษาในสัดส่วนสูงขึ้น โดยเร่งรัดตั้งหน่วยงานกลางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบ จากโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การแนะแนวจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะแก้ปัญหาในของนักเรียน โดยการช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองโดยการช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดตัดสินใจด้วยตนเอง มีทักษะในการตัดสินใจวางแผนเลือกแนวทางศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง ดังนั้นการพัฒนาทักษะชีวิตให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนจึงควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และตามแผนการพัฒนาการแนะแนวกระทรวงศึกษาธิการ ระยะ 2 ประเด็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการแนะแนวพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่บริหารงานแนะแนวตามสภาพที่มีอยู่ ยังไม่มีแผนงานโครงการด้านกิจกรรมแนะแนวที่ชัดเจน บุคลากรในสถานศึกษายังไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมแนะแนวอย่างแท้จริง และขาดการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการจัดกิจกรรมแนะแนวมีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กจัด

ตามสภาพความพร้อมและปัจจัยที่มีอยู่ สัดส่วนของครูแนะแนวด่อนักเรียนไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผน ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ตนเองรับผิดชอบเอง ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สถานศึกษามีสื่อและเครื่องมือที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมแนะแนวยังไม่เพียงพอ (กรมวิชาการ, 2554)

การพัฒนากระบวนการเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบที่จะดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง และถ้าระบบต้องการแก้ไขปรับปรุงที่สำคัญ ภายใต้ขอบเขตของการพัฒนา หรือมีความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยี หรือการเปลี่ยนแปลงในระบบ ในส่วนสำคัญเพื่อการอยู่รอดขององค์กรแล้ว การพัฒนาระบบจะต้องมีการเริ่มต้นใหม่แต่ละขั้นตอน เพื่อการตรวจสอบ ปรับปรุง และตัดสินใจใหม่ เป็นวงจรหรือวัฏจักรของการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) ใน 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาระบบ การวิเคราะห์ระบบ การออกแบบระบบ การนำระบบไปใช้ และการตรวจสอบและทบทวนระบบ (Stair, 1996) ระบบสารสนเทศเป็นกระบวนการและวิธีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำกับปัจจัยนำเข้าเพื่อให้ได้ผลผลิตตามความต้องการ ซึ่งในระบบหนึ่งนอกจากตัวของมันเองจะเป็นระบบย่อยของระบบอื่นที่อยู่เหนือตัวมันแล้วยังมีระบบย่อยที่อยู่ภายใต้ตัวของมันอีกด้วย ดังนั้นระบบๆ หนึ่งจะต้องศึกษาว่าระบบนั้นประกอบด้วยระบบย่อยอะไรบ้าง เพื่อจะได้ศึกษาและวิเคราะห์ระบบย่อยเหล่านั้น เพราะในระบบย่อยหนึ่งๆ ไม่สามารถอธิบายตัวเองได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การปฏิบัติงานใดจำเป็นต้องมีระบบที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับองค์กรนั้น ถ้าหากปฏิบัติงานภายใต้ระบบต่อประสิทธิภาพก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุเป้าหมาย (โกวิวัฒน์ เทศบุตร, 2550)

การดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาของกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามกับ

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวบุคลากรของโรงเรียน เครือข่ายยังไม่เพียงพอ ทักษะในการดำเนินงานแนะแนว ทั้ง 5 ด้าน คืองานบริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลงาน บริการสารสนเทศ งานบริการให้คำปรึกษา งานบริการ จัดวางตัวบุคคล งานติดตามและประเมินผล ทำให้การ ดำเนินงานแนะแนวไม่ครอบคลุมทำให้การดำเนินงาน แนะแนวไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการจัดเก็บอย่างเป็น ระบบ สืบค้นข้อมูลยาก ข้อมูลบางส่วนสูญหายไม่เป็น ปัจจุบันอยู่อย่างกระจัดกระจาย ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนยัง ไม่มีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา ให้กับครูแนะแนวและนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การดำเนินการตามวงจรการ พัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) และศึกษาผลการใช้ระบบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) ศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา 2) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา ตามวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) 5 ขั้นตอน 3) เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนว และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา ตามกรอบกระบวนการงานแนะแนว 5 บริการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ประกอบด้วย งานศึกษารวบรวมข้อมูล งานสารสนเทศ งานให้คำปรึกษา งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ และงานติดตาม

และประเมินผล ตามวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) 5 ขั้น ของสแตร์ (Stair, 1996) ดังนี้

- 1) การศึกษาระบบ (Systems Investigation)
- 2) การวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis)
- 3) การออกแบบระบบ (Systems Design)
- 4) การนำระบบไปใช้ (Systems Implementation)
- 5) การดูแลรักษาและตรวจสอบระบบ (Systems Maintenance and Review)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1) กำหนดจุดมุ่งหมาย และศึกษาทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวศึกษา ตามกรอบกระบวนการงานแนะแนว 5 บริการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ประกอบด้วย งานศึกษารวบรวมข้อมูล งานสารสนเทศ งานให้คำปรึกษา งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ และงานติดตามและประเมินผล 2) พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวศึกษาตามวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) 5 ขั้น 3) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551) 4) นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1-3 มาสร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด นำเสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจความถูกต้องและครอบคลุม เนื้อหาที่ต้องการวัด ความเหมาะสม และหาข้อบกพร่องตลอดจนปรับปรุงสำนวนการใช้ภาษาโดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ด้าน 1) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการแนะแนว 3) ผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผล 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศ และ 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองเก็บข้อมูลกับครูแนะแนว และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบ

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายข้อและแบบสอบถาม ทั้งฉบับ แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูแนะแนว จำนวน 13 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,020 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด มหาสารคาม ประกอบด้วย โรงเรียนผดุงนารี โรงเรียน มหาวิชาณุกุล โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฝ่ายมัธยม และโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ที่เข้าร่วมเครือข่ายกับทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (กอง บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูแนะแนวจำนวน 13 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 278 คน โดยวิธีการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และวิธีการสุ่มตัวอย่างจะใช้การสุ่มแบบ แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัย ได้กำหนดสัดส่วนจำนวนตัวอย่างให้สัมพันธ์กับสัดส่วน ของประชากร ดังนี้ 1) โรงเรียนผดุงนารี จำนวน 95 คน 2) โรงเรียนมหาวิชาณุกุล จำนวน 74 คน 3) ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฝ่ายมัธยม จำนวน 68 คน และ 4) โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม จำนวน 41 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบสอบถามความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา 2) ระบบสารสนเทศการแนะแนวการศึกษา และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจผู้ใช้ระบบระบบสารสนเทศการแนะแนว การศึกษา

วิธีรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้เครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพ เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำหนังสือถึงโรงเรียนในจังหวัด มหาสารคาม ที่ร่วมเครือข่ายกับทางมหาวิทยาลัย

มหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับครูแนะแนว และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดมหาสารคามที่ร่วม เป็นโรงเรียนเครือข่ายกับทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเก็บแบบสอบถามคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการจัดทำตามขั้นตอนการทำวิจัยต่อไป สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยแยกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1) ผลการสำรวจความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา จากผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด 300 คน ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานด์เลอร์ (Chandler, 2002) ศึกษาความเข้าใจต่อสิ่งสำคัญในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการศึกษาพบว่า แนวคิดที่สำคัญของบทบาทผู้ให้คำปรึกษา มีโครงสร้าง 6 ด้าน คือด้านศาสนา ด้านการบริหาร ด้านการจัดหางาน ด้านการศึกษาอาชีพ ด้านการวางแผนการศึกษาด้านการสอนและการชี้แนะ ทักษะ และคุณภาพของผู้ให้คำปรึกษา จะมีความจำเป็นมากต่อความสำเร็จซึ่งต้องดูแล แก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารที่ดี ความสามารถในการประเมินสถานการณ์ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ มีทักษะและไหวพริบในการพิจารณาอารมณ์เดอเจนาโร (DeGenaro, 2002) ได้ศึกษาการดำเนินงานในมหาวิทยาลัยในชั้นเรียนของคณะที่ทำการศึกษา จากการศึกษาพบว่า การทำงานในชั้นเรียนได้แยกมาจากวิทยาลัยการอาชีพก่อนศตวรรษที่ 20 ก่อนปี 1901 วิทยาลัย “ เป็นวิทยาลัยที่ยอดเยี่ยม ในด้านการคิดค้นการฝึกหัดผู้ทำงานอุตสาหกรรม มี 4 มหาวิทยาลัยที่กำหนดให้มีการแนะแนว และมีโปรแกรม

ให้คำปรึกษาในหลักสูตรปีที่ 1 พยายามสอนให้นักเรียนแบบระบบแข่งขัน นักศึกษาจะมีคุณภาพมากที่สุด

2) ผลการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา ตามวงจรการพัฒนาแบบ (System Development Life Cycle : SDLC) 5 ขั้นตอน ผลจากการวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบสารสนเทศ ได้ระบบสารสนเทศที่สามารถใช้ได้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามที่ร่วมเป็นโรงเรียนเครือข่ายกับทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้โปรแกรม Web Browser เช่น Microsoft Internet Explorer 6.0 ขึ้นไป ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อระบบสารสนเทศนี้ว่า “ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษา” จุดเด่นของระบบสารสนเทศที่ทำงานบนเครือข่ายคือประหยัดเวลาในการติดตั้งระบบ เนื่องจากเมื่อพัฒนาระบบเสร็จเรียบร้อยแล้วและนำไปติดตั้งที่คอมพิวเตอร์แม่ข่าย คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่เชื่อมต่อเครือข่ายด้วยกันก็สามารถที่จะใช้งานระบบได้ทันที ผู้วิจัยเพียงแค่แจกคู่มือการใช้งานผู้ใช้ก็สามารถใช้งานระบบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเจ็ด ผนัตร์ตนากร (2547) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาาระบบสารสนเทศงานแนะแนวนักเรียน โรงเรียนบ้านสระกุด ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศงานแนะแนวนักเรียนก่อนการพัฒนาพบว่าประสบปัญหาอุปสรรคในด้านการจัดเก็บข้อมูล จะเป็นแฟ้มงาน เอกสาร ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สนองต่อความต้องการของผู้ใช้และโรงเรียนขาดการตรวจสอบ และการประเมินผล โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลให้สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องเมื่อดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศงานแนะแนวนักเรียนตามกระบวนการ SDLC โดยใช้กิจกรรมการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา การอบรมปฏิบัติการ การฝึกอบรมเพื่อการออกแบบในการพัฒนาระบบสารสนเทศงานแนะแนวนักเรียน และการให้การนิเทศแบบ Coaching Technique ได้ดำเนินการพัฒนางานแนะแนวนักเรียนทั้ง 3 ด้าน คือการแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การแนะแนวการศึกษา และการแนะแนว

อาชีพ โดยการดำเนินตามกรอบการพัฒนา 5 ชั้น ปรากฏว่าระบบสารสนเทศโรงเรียนบ้านสระกุด สามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้สูงขึ้น ครูมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาระบบ การติดตั้งระบบการพัฒนาแบบของโรงเรียนสามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดี และประยุกต์ใช้กับงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการค้นหาข้อมูลด้านการศึกษาต่อ การรับข้อมูลเข้าสู่ระบบทั้งการบันทึกข้อมูลหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เข้าใจง่ายการค้นหาข้อมูลแล้วแสดงผลทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ และสามารถพิมพ์ในรูปแบบรายงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brewington (2011) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของครูแนะแนวในโรงเรียน เกี่ยวกับผลการใช้โปรแกรมการแนะแนวแบบครบวงจรของสมาคมการแนะแนวโรงเรียน (American school counseling association) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียนมัธยม การวิจัยครั้งนี้เพื่อสำรวจทัศนคติของครูแนะแนว เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโปรแกรมการแนะแนวที่สร้างขึ้นใหม่ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจงเพื่อถามคำถามเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมการแนะแนวแบบครบวงจรในโรงเรียนและเก็บข้อมูลรวบรวม ผลการศึกษาทัศนคติของครูแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ครูแนะแนวชอบให้มีการใช้โปรแกรมการแนะแนวแบบครบวงจรในโรงเรียน โดยมีความเชื่อว่าโปรแกรมมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีระดับคะแนนผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นหลังจากที่มีการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานของรัฐ พฤติกรรมไม่เหมาะสมลดลง รวมทั้งมีระดับความรู้เพิ่มขึ้น ทั้งในส่วนของความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประสบความสำเร็จด้านวิชาการ การประกอบอาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพส่วนบุคคลและการพัฒนาคุณลักษณะทางสังคม

3. ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนวและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมิน

ความพึงพอใจผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการแนะนำการศึกษาของครูแนะแนวและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการแนะนำการศึกษา พบว่า ข้อ 8 ความรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่และกระบวนการเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 9 มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยในการให้บริการ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าระบบสารสนเทศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบตามหลักการและทฤษฎีของการพัฒนาระบบโดยเริ่มตั้งแต่ศึกษาความต้องการใช้ระบบ ดังนั้นในการออกแบบและพัฒนาระบบจึงเป็นไปเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการจึงทำให้ระบบสารสนเทศสามารถแก้ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน บัวอินทร์ (2545) ได้ศึกษาการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการบริการแนะแนว ทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเห็นว่าสภาพการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนของตนนั้น โดยทั่วไปแล้วมีการจัดการบริการแนะแนวโดยมีความถี่อยู่ในระดับปานกลางส่วนครูแนะแนวมีความเห็นว่า การบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสารสนเทศและบริการให้คำปรึกษาโดยมีความถี่อยู่ในระดับมาก สำหรับบริการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผลได้จัดให้บริการโดยมีความถี่อยู่ในระดับปานกลางแนวทาง

ในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า 1) กำหนดให้มีแผนปฏิบัติงานแนะแนวประจำปีในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) จัดให้มีห้องแนะแนวอย่างเป็นเอกเทศ 3) จัดสรรงบประมาณเพื่อการแนะแนวประจำปี 4) จัดให้มีการติดตามผลการประเมินผลการจัดบริการแนะแนว 5) ให้คณะครูทุกคนเข้าเป็นคณะกรรมการแนะแนว และ 6) จัดบริการแนะแนวให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในขั้นตอนการประเมินระบบควรมีการเชื่อมต่อเครือข่ายภายในให้ครอบคลุมทุกจุดที่มีการใช้งาน เนื่องจากพบปัญหาการเชื่อมต่อเครือข่ายที่ไม่เสถียรทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถใช้งานได้ต่อเนื่อง และไม่สะดวกในการประเมินแบบออนไลน์

2. การนำระบบสารสนเทศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาใช้งาน ควรเพิ่มเติมในส่วนของการแก้ไขข้อมูลให้ผู้ใช้สามารถเพิ่มเติมแก้ไขข้อมูลตัวเองได้ เพื่อเป็นการลดภาระการบันทึกข้อมูลของครู และทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรทำการวิจัยโดยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการแนะนำการศึกษาต่อเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นที่มีในโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบฐานข้อมูลนักเรียน ระบบแสดงผลการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2554). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเอกสารประกอบการวิจัยและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเอกสารประกอบการวิจัย และ พัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- โกวัฒน์ เทศบุตร. (2550). *แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10*. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- จเด็ด ผนิตรัตนากร. (2547). *การพัฒนาระบบสารสนเทศงานแนะแนวนักเรียน โรงเรียนบ้านสระกุด อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- อรพิน บัวอินทร์. (2548). *การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- Brewington, Marva N. (2011). *"School counselors' perceptions of the comprehensive school counseling academic outcomes,"* Dissertation Abstracts International. Capella : Capella University.
- Stair, Ralph M. (1996). *Principles of information systems - A Managerial Approach* 2nd Edition, International Thomson Publishing, USA.